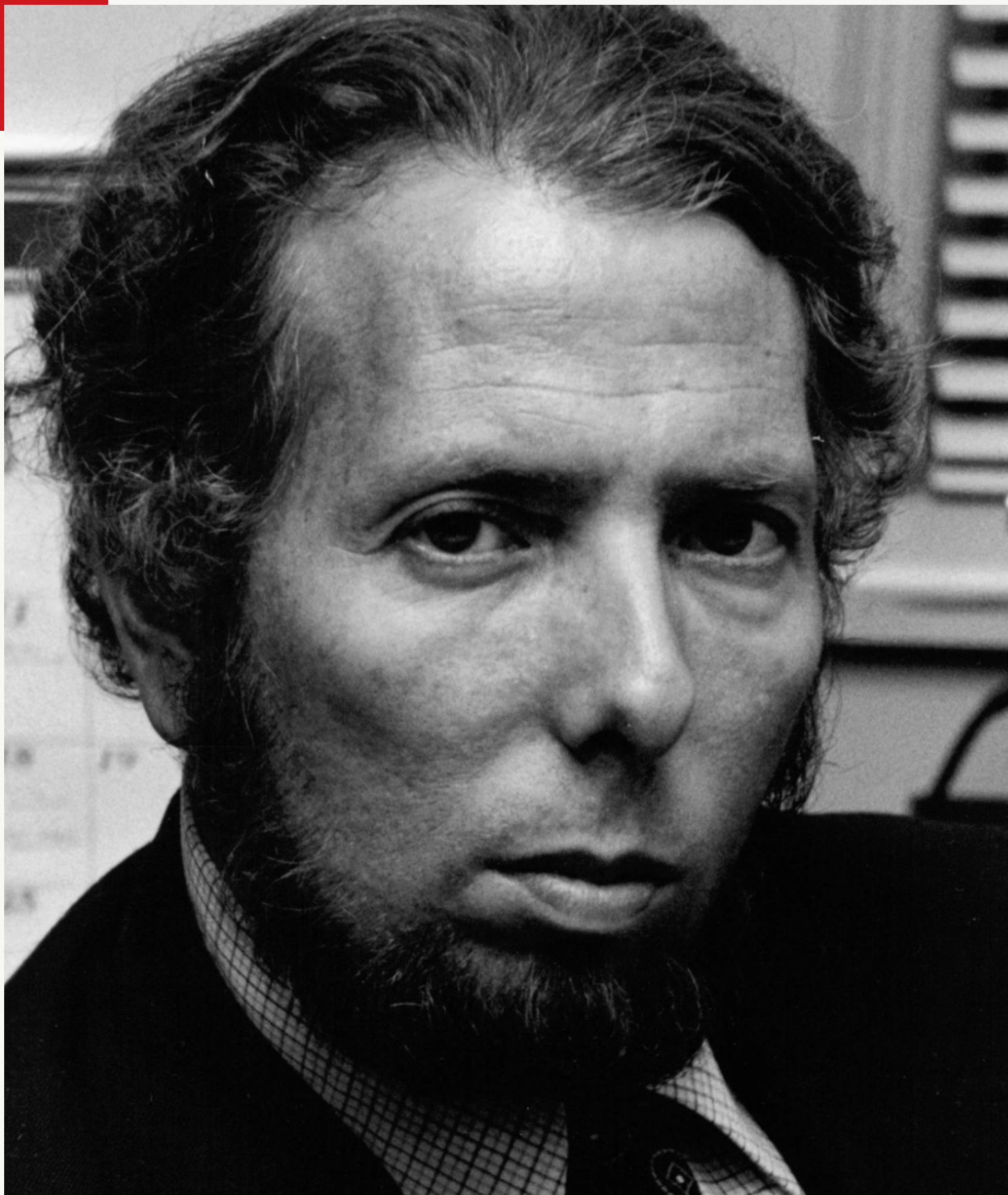




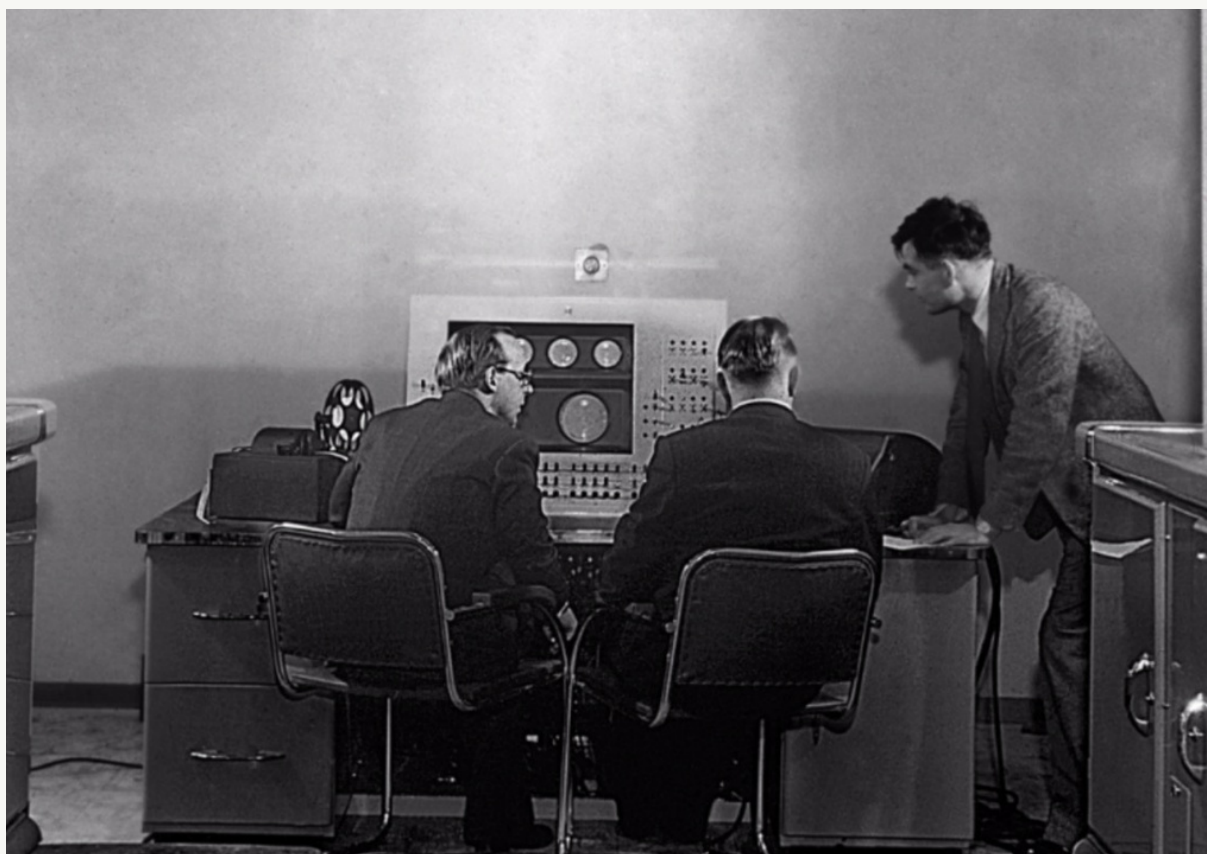
ТЕМА: АНАЛІЗ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ СТЕНЛІ МІЛГРЕМА

ПІДГОТУВАЛА: РОМАНОВА НІКОЛЬ

ГРУПА: 1

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ

ПРОБЛЕМА ПІДПОРЯДКУВАННЯ АВТОРИТЕТУ Є ОДНІЄЮ З НАЙВАЖЛИВІШИХ У СОЦІАЛЬНІЙ ПСИХОЛОГІЇ, ОСКІЛЬКИ ВОНА ПОЯСНЮЄ, ЯК ЛЮДИ МОЖУТЬ ЗДІЙСНЮВАТИ ДІЇ, ЯКІ СУПЕРЕЧАТЬ ЇХНІЙ МОРАЛІ. У РЕАЛЬНОМУ ЖИТТІ ЛЮДИ ЧАСТО ПІДКОРЯЮТЬСЯ НАЧАЛЬСТВУ, ДЕРЖАВНИМ СТРУКТУРАМ, ВИКЛАДАЧАМ АБО КЕРІВНИКАМ. У ДЕЯКИХ ВИПАДКАХ ТАКА ПОКОРА МОЖЕ ПРИЗВОДИТИ ДО НЕБЕЗПЕЧНИХ НАСЛІДКІВ: НАСИЛЬСТВА, ДИСКРИМІНАЦІЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО ТИСКУ. ДОСЛІДЖЕННЯ МІЛГРЕМА ПОКАЗАЛО, ЩО НАВІТЬ ЗВИЧАЙНІ ЛЮДИ ЗДАТНІ ЗАВДАТИ ШКОДИ ІНШОМУ, ЯКЩО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДІЇ ПЕРЕКЛАДАЄТЬСЯ НА АВТОРИТЕТ.



ЧОМУ ПРИСВЯЧЕНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИСВЯЧЕНЕ ВИВЧЕННЮ ТОГО, ЯК
ВПЛИВАЄ АВТОРИТЕТ НА ПОВЕДІНКУ ЛЮДИНИ.
МІЛГРЕМ ХОТІВ ВИЗНАЧИТИ, ЧИ БУДЕ ЛЮДИНА
ВИКОНУВАТИ НАКАЗИ ЕКСПЕРИМЕНТАТОРА, НАВІТЬ
ЯКЩО ВОНИ СУПЕРЕЧАТЬ МОРАЛЬНИМ НОРМАМ.
ОСНОВНИЙ АКЦЕНТ ЗРОБЛЕНО НА ТОМУ, ЩО
ЛЮДИНА МОЖЕ ПІДКОРЯТИСЯ НЕ ЧЕРЕЗ
ЖОРСТОКІСТЬ, А ЧЕРЕЗ СОЦІАЛЬНИЙ ТИСК, СТРАХ
ПОРУШИТИ ПРАВИЛА АБО БАЖАННЯ БУТИ
«СЛУХНЯНОЮ».

ЦЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАЛО ОДНИМ ІЗ
НАЙВІДОМІШИХ ЕКСПЕРИМЕНТІВ У ПСИХОЛОГІЇ ХХ
СТОЛІТТЯ.

ЗАГАЛЬНА ПРОБЛЕМА ДОСЛІДЖЕННЯ

ЗАГАЛЬНА ПРОБЛЕМА ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛЯГАЄ У ПИТАННІ:
ЧИ МОЖЕ ЗВИЧАЙНА ЛЮДИНА ЗАВДАТИ БОЛЮ ІНШІЙ
ЛЮДИНІ ПІД ВПЛИВОМ НАКАЗУ?

МІЛГРЕМА ЦІКАВИЛО, ЩО САМЕ ВПЛИВАЄ НА РІШЕННЯ
ЛЮДИНИ: ЇЇ МОРАЛЬНІ ПЕРЕКОНАННЯ ЧИ СОЦІАЛЬНА РОЛЬ
У СИСТЕМІ.

ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗКРИВАЄ ВНУТРІШНІЙ КОНФЛІКТ МІЖ «Я
ХОЧУ ЗУПИНИТИСЯ» І «Я МУШУ ВИКОНАТИ НАКАЗ».

ОСОБЛИВО АКТУАЛЬНИМ ЦЕ СТАЛО ЧЕРЕЗ ІСТОРИЧНІ
ПОДІЇ ХХ СТОЛІТТЯ, КОЛИ БАГАТО ЛЮДЕЙ
ВИПРАВДОВУВАЛИ ЖОРСТОКІ ДІЇ СЛОВАМИ: «Я ПРОСТО
ВИКОНУВАВ НАКАЗ».

ГІПОТЕЗА

ГІПОТЕЗА ДОСЛІДЖЕННЯ: БІЛЬШІСТЬ ЛЮДЕЙ ПІДКОРЯТИМУТЬСЯ
НАКАЗАМ АВТОРИТЕТНОЇ ОСОБИ НАВІТЬ У СИТУАЦІЇ, КОЛИ ЦЕ
МОЖЕ ЗАВДАТИ ШКОДИ ІНШІЙ ЛЮДИНІ.

МІЛГРЕМ ПРИПУСТИВ, ЩО АВТОРИТЕТ ЗДАТНИЙ НАСТІЛЬКИ
СИЛЬНО ВПЛИВАТИ НА ЛЮДИНУ, ЩО ВОНА ПЕРЕКЛАДАЄ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА СВОЇ ДІЇ НА КЕРІВНИКА.

ТАКИМ ЧИНОМ, ПОВЕДІНКА ЛЮДИНИ МОЖЕ БУТИ ВИЗНАЧЕНА НЕ ЇЇ
ХАРАКТЕРОМ, А ЗОВНІШНІМ ТИСКОМ І СОЦІАЛЬНИМИ УМОВАМИ.

ЗМІННІ ДОСЛІДЖЕННЯ

У ДОСЛІДЖЕННІ ВИКОРИСТОВУВАЛИСЯ РІЗНІ ЗМІННІ ДЛЯ АНАЛІЗУ ПОВЕДІНКИ УЧАСНИКІВ.

НЕЗАЛЕЖНА ЗМІННА:

- НАЯВНІСТЬ АВТОРИТЕТНОЇ ОСОБИ (ЕКСПЕРИМЕНТАТОР У БІЛОМУ ХАЛАТІ, ЯКИЙ ДАВАВ НАКАЗИ)

ЗАЛЕЖНА ЗМІННА:

- РІВЕНЬ ПІДПОРЯДКУВАННЯ, ЯКИЙ ВИЗНАЧАВСЯ МАКСИМАЛЬНИМ РІВНЕМ «ЕЛЕКТРИЧНОГО УДАРУ», ЩО ЙОГО ЗАСТОСОВУВАВ УЧАСНИК

КОНТРОЛЬОВАНІ ЗМІННІ:

- ОДНАКОВІ ІНСТРУКЦІЇ
- СТАНДАРТИЗОВАНА СИТУАЦІЯ
- ФІКСОВАНІ РЕПЛІКИ ЕКСПЕРИМЕНТАТОРА
- ОДНАКОВІ УМОВИ ДЛЯ ВСІХ УЧАСНИКІВ

ВИБІРКА ДОСЛІДЖУВАНИХ

У ДОСЛІДЖЕННІ БРАЛИ УЧАСТЬ 40
ЧОЛОВІКІВ ВІКОМ ВІД 20 ДО 50 РОКІВ. ВОНИ
ПРЕДСТАВЛЯЛИ РІЗНІ СОЦІАЛЬНІ ПРОШАРКИ
ТА ПРОФЕСІЇ: РОБІТНИКИ, СЛУЖБОВЦІ,
ПІДПРИЄМЦІ ТОЩО.

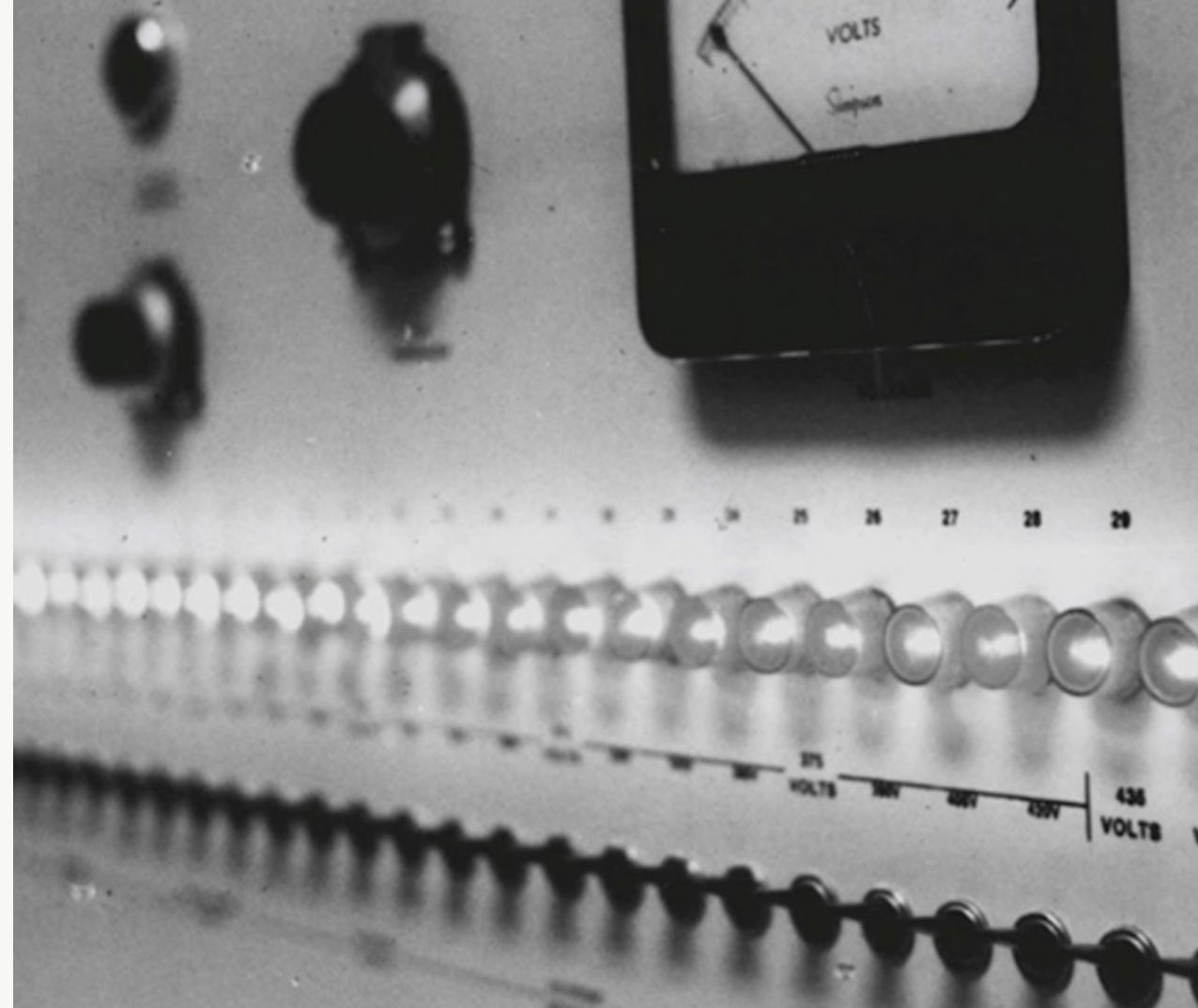
УЧАСНИКІВ НАБИРАЛИ ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ
В ГАЗЕТІ, ДЕ БУЛО ЗАЗНАЧЕНО, ЩО
ДОСЛІДЖЕННЯ СТОСУЄТЬСЯ ПАМ'ЯТІ ТА
НАВЧАННЯ.

ВАЖЛИВО, ЩО УЧАСНИКИ НЕ ЗНАЛИ
СПРАВЖНЬОЇ МЕТИ ЕКСПЕРИМЕНТУ, ЩО
ДОЗВОЛИЛО ОТРИМАТИ БІЛЬШ ПРИРОДНУ
ПОВЕДІНКУ БЕЗ ВПЛИВУ ОЧІКУВАНЬ.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ПЛАН

ЕКСПЕРИМЕНТ МАВ ЛАБОРАТОРНИЙ ХАРАКТЕР І БУВ РЕТЕЛЬНО СПЛАНОВАНИЙ. ЙОГО СТРУКТУРА ДОЗВОЛЯЛА ТОЧНО ВИМІРЯТИ РЕАКЦІЇ УЧАСНИКІВ ТА ЇХНІЙ РІВЕНЬ ПОКОРИ. ПЛАН ВКЛЮЧАВ СТАНДАРТИЗОВАНІ УМОВИ, ОДНАКОВИЙ СЦЕНАРІЙ, ФІКСОВАНІ РЕПЛІКИ ЕКСПЕРИМЕНТАТОРА. ВАЖЛИВОЮ ОСОБЛИВІСТЮ БУВ ПРИХОВАНИЙ ХАРАКТЕР ЕКСПЕРИМЕНТУ: УЧАСНИКИ ВІРИЛИ, ЩО БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ДОСЛІДЖЕННІ ПАМ'ЯТІ. ЦЕ ДОПОМОГЛО УНИКНУТИ ЕФЕКТУ «СОЦІАЛЬНО БАЖАНИХ ВІДПОВІДЕЙ» І ДАЛО ЗМОГУ ВИВЧАТИ РЕАЛЬНУ ПОВЕДІНКУ.

ПРОЦЕДУРА ЕКСПЕРИМЕНТУ



НА ПАНЕЛІ БУЛИ РІВНІ НАПРУГИ ВІД
СЛАБКОГО ДО СМЕРТЕЛЬНО
НЕБЕЗПЕЧНОГО. ПІД ЧАС
ЕКСПЕРИМЕНТУ АКТОР ПОЧИНАВ
КРИЧАТИ, БЛАГАТИ ЗУПИНИТИСЯ,
СКАРЖИВСЯ НА БІЛЬ, АЛЕ
ЕКСПЕРИМЕНТАТОР НАПОЛЯГАВ НА
ПРОДОВЖЕННІ.
НАСПРАВДІ ЕЛЕКТРИЧНОГО СТРУМУ
НЕ БУЛО, АЛЕ УЧАСНИК ВІРИВ, ЩО
ЗАВДАЄ РЕАЛЬНОЇ ШКОДИ.



ПРОЦЕДУРА БУЛА ПОБУДОВАНА
ТАК, ЩОБ УЧАСНИК ВІДЧУВАВ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВИКОНАННЯ
ЗАВДАННЯ.

УЧАСНИК ОТРИМУВАВ РОЛЬ
«ВЧИТЕЛЯ», А «УЧЕНЬ» (АКТОР) МАВ
ЗАПАМ'ЯТОВУВАТИ ПАРИ СЛІВ.
ЯКЩО УЧЕНЬ ПОМИЛЯВСЯ,
«ВЧИТЕЛЬ» МАВ НАТИСКАТИ
КНОПКУ Й ЗБІЛЬШУВАТИ СИЛУ
УДАРУ СТРУМОМ.



РЕЗУЛЬТАТИ ТА АНАЛІЗ ДАНИХ

ОТРИМАНІ РЕЗУЛЬТАТИ БУЛИ ШОКУЮЧИМИ ДЛЯ НАУКОВОЇ СПІЛЬНОТИ.

БЛИЗЬКО 65% УЧАСНИКІВ ДІЙШЛИ ДО МАКСИМАЛЬНОГО РІВНЯ НАПРУГИ (450 В), ХОЧА БАГАТО ХТО ХВИЛЮВАВСЯ, ТРЕМТІВ, ЗУПИНЯВСЯ, СПЕРЕЧАВСЯ АБО ПИТАВ, ЧИ ВСЕ ГАРАЗД З «УЧНЕМ».

БІЛЬШІСТЬ УЧАСНИКІВ ДЕМОНСТРУВАЛИ СИЛЬНЕ ПСИХОЛОГІЧНЕ НАПРУЖЕННЯ, АЛЕ ПРОДОВЖУВАЛИ ВИКОНУВАТИ НАКАЗ.

ЦЕ ДОВЕЛО, ЩО ТИСК АВТОРИТЕТУ МОЖЕ БУТИ НАДЗВИЧАЙНО СИЛЬНИМ І ВПЛИВАТИ НА ПОВЕДІНКУ СИЛЬНІШЕ ЗА МОРАЛЬНІ ПЕРЕКОНАННЯ.

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ І ЗНАЧЕННЯ

МІЛГРЕМ ПОЯСНЮВАВ РЕЗУЛЬТАТИ ТИМ, ЩО ЛЮДИНА ЧАСТО ПЕРЕХОДИТЬ У ТАК ЗВАНИЙ «АГЕНТНИЙ СТАН», КОЛИ ВОНА СПРИЙМАЄ СЕБЕ НЕ ЯК ВІДПОВІДАЛЬНУ ОСОБУ, А ЯК ВИКОНАВЦЯ НАКАЗІВ.

ТАКИМ ЧИНОМ, УЧАСНИК НЕ ВІДЧУВАВ ПОВНОЇ ПРОВИНИ, БО ДУМАВ, ЩО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЛЕЖИТЬ НА ЕКСПЕРИМЕНТАТОРІ. ДОСЛІДЖЕННЯ СТАЛО ВАЖЛИВИМ ДЛЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ, АДЖЕ ПОКАЗАЛО РОЛЬ СИТУАЦІЙНИХ ФАКТОРІВ У ПОВЕДІНЦІ.

ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ЕКСПЕРИМЕНТУ ПОЛЯГАЄ В ТОМУ, ЩО ЙОГО РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ДЛЯ АНАЛІЗУ ПОВЕДІНКИ В АРМІЇ, ОРГАНІЗАЦІЯХ, ПОЛІТИЦІ ТА СИСТЕМАХ ВЛАДИ.

«АВТОРИТЕТ → ТИСК → ПІДКОРЕННЯ»

ВИСНОВОК + СИЛЬНІ І СЛАБКІ СТОРОНИ

ВИСНОВОК: ЕКСПЕРИМЕНТ МІЛГРЕМА ДОВІВ, ЩО БАГАТО ЛЮДЕЙ ЗДАТНІ ВИКОНУВАТИ НАКАЗИ АВТОРИТЕТУ НАВІТЬ ТОДІ, КОЛИ ЦІ ДІЇ СУПЕРЕЧАТЬ МОРАЛІ ТА ВИКЛИКАЮТЬ ВНУТРІШНІЙ КОНФЛІКТ.

СИЛЬНІ СТОРОНИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

- ЧІТКИЙ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ДИЗАЙН
- КОНТРОЛЬ УМОВ І ПОВТОРЮВАНІСТЬ
- СИЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ВПЛИВ І АКТУАЛЬНІСТЬ
- ДОВЕДЕННЯ СИЛИ СОЦІАЛЬНОГО ТИСКУ

СЛАБКІ СТОРОНИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

- СЕРЙОЗНІ ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ (СТРЕС, ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТИСК)
- ЛАБОРАТОРНА ШТУЧНІСТЬ СИТУАЦІЇ
- ВИБІРКА ТІЛЬКИ ЧОЛОВІКИ, ЩО ОБМЕЖУЄ УЗАГАЛЬНЕННЯ